Ч. 63 — Субота 20 марта (1 цьвітня) 1899 — Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостеах на провінциї:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

Бесїда пос. Вахнянина

виголошена в соймі 27 марта при зміні реґуляміну.

Се, що скажу, не буде лише словом мого власного пересьвідченя, але, позаяк єсьм ґенеральним речником, то з конечности порушу і ті думки, котрі подано мені з сеї, лївої сторони. Яко руский посол мушу з гори заявити, що єсьм уповажнений в імени клюбу руских послів сказати, що будемо голосувати против зміни теперішного провізоричного реґуляміну. А найголовнійшу причину до того находимо в мотивах самоїж комісиї реформи виборчої.

Як би ми хотіли вишукати основнійшу причину, що говорила би проти зміни реґуляміну, то не змогли би найти лучшої над сю, яку подає нам сама комісия. Щож она констатує? Она констатує дуже важний факт, над котрим з легким серцем переходити нам не вільно. Комісия каже іменно, що „повага обрад галицкого сойму є традицийна".

Отсей один арґумент повинен був вистарчити самій-же комісиї, щоби она над своїм внесенем перейшла до дневного порядку. Від 38 літ, від коли сойм обрадує, не було дійстно ні одного случаю, щоби котрий-небудь посол нарушив повагу сойму. За моєї памяти не було факту, щоби маршалок мав нагоду відобрати кому слово або уділити нагану. Ніхто доси не замутив спокою обрад, ніхто не нарушив поваги сойму, ніхто не над'уживав слова, ніхто і не з'обидив товариша.

Я за високо ціню чисто-славяньский характер нашого сойму, щоби з гори міг назначувати на послів так суворі дисциплінарні кари, які предкладає нам комісия. За високо ціню виховане наше, щобим міг припустити, що хто-небудь з послів міг би нарушити товариску приличність. А за високо ціню також наш розум політичний, щобим міг припускати, що ми самі зробимо сю одиноку нашу законодатну інституцию неможливою.

Запопадливість комісиї реформи виборчої, а властиво запопадливість внескодавця не була в тім случаю мабуть зовсім на місци. Може бути, що хтось о ніжнійших нервах — а часи наші нервові — в хвилевих галюцінациях побачив якісь мари, що зближають ся до нас скорим кроком. Але я принайменьше не виджу сих мар. Я знаю, що колись демократична лївиця сего сойму була немилою другій стороні сойму. Минуло ся. І кождий з нас освоїв ся вже з тим родом опозициї. Відтак прийшла черга на Русинів. Але нині мабуть нема причини бачити в руских послах елемент неґациї чи опозициї a priori. Були відтак пострахом для декого людовці. Але показало ся, що і ті людовці не принесли нікому ніякої шкоди. Істнують ще Стояловщани. Але тих мабуть в нас нема, а як би і були, то не були би нам страшні в виду факту, що проводир їх умів себе так скоро скомпромітувати в державній раді. Послїдна мара, що декого трівожить, се социяльна демократия, котра, як сказав пос. Чайковский, знищить і народність нашу і суспільний лад, а заведе всюди колективізм. І ся демократия мені не страшна. Я кождого з тих социялів вислав би на село. Там най говорить він не хлопам, а господиням про колективізм, що ось-то від завтра хата, поле та все буде спільне. Признаюсь, що не хотів би я бути в шкірі такого социял-демократа, бо кочерга була би дуже в роботі. І ми, поважні люди, мали би боятись ся, щоби колективізм не увійшов в наше законодавство? Я не бачу тої градової хмари, перед котрою мали би ми заздалегідь обезпечуватись. Запопадливість є часом на місци, але не все. Наша запопадливість пригадує менї казку про того цигана, що наперед бив своїх дітий. Признаюсь навіть, що ціле се внесене наносить на пас лише сором. Мій товариш, пос. Солеский, що не мав щастя прийти до слова, велів вам сказати, що він чудуєсь тому поспіхови, з яким ухвалює ся ся зміна реґуляміну. І він хотів вас, панове, спитати, чому сойм не брав ся з рівним поспіхом до таких справ, як, приміром, справа сполученя сільских громад з дворами, або справа дорогова, котру посол уважає невідповідно полагодженою для наших віднosин. Посол сей велів вам, панове, тако заявити, що параллея межи віденьским, а нашим парляментом зовсім неумістна. Там суть инші елементи, а тут инші, мабуть поважнійші. Потім велів сей посол звернути вашу увагу і на поговірки, які кружать в ширших кружках поза соймом. Кружки сї беруть справу зміни реґуляміну з комічного боку, кажучи, що ми ухвалюємо сю lex Urbański длятого, бо нам не повела ся lex Falkenhayn в державній раді. Потім каже сей посол, що в нових постановленях нема навіть потрібної точности. Там каже ся вправді, що неслухняний посол буде виключений, але в який спосіб, сего новий реґулямін не означує.

(Конець буде).

---

2)

ГЛУХИЙ КОВАЛЬ ПРАКОВСКИЙ.

(З мадярского — Кольомана Міксата).

(Дальше).

II.

Любовна нетерпеливість.

Чувство, яке мною заволоділо, було сильнійше як пропасниця, а солодше як мід; цілий тиждень не гадав я о нічім більше, як о єї чаруючім погляді.

Воздух був запашнійший, птиці красше співали і ліс якось торжественнійше шумів.

Здавало ся, що то не той сам сьвіт. Але який довгий був для мене той тиждень — слідуюча неділя, здавалось, не надійде ніколи, а я тілько дожидав від неї. Я постановив собі поговорити з Пірошкою; очевидно я то зроблю, що дїє ся, що хоче.

Які то чудесні дні були! Як живо працювала уява і представляла менї любку в цілій єї принаді. Я тужив тепер за самотою, уникав людий, ходив сам і кував перші стихи. Ах, Боже, перші стихи! Чи маєте ще тілько тепла в серцях, аби зрозуміти, що то значить? То звіщає прихід любови, найбільшого володітеля в сьвіті.

Але слідуюча неділя була ще далеко, коли між тим лучила ся неприємна катастрофа. Мій отець їхав в пятницю в поле бричкою, коли нагле на однім вибою зломив ся дишель.

— До чорта — кляв дїд — тепер не будемо могли в неділю поїхати до церкви.

Але мимо того був дїд такий спокійний, немов би тут ішло о розбитий таріль. Старі люди не мають серця.

Я був цїлком прибитий. Більшого нещастя на мою гадку ще ніколи не було. Дїда намавляв я, аби на другий день післати бричку до коваля, але він відповів:

— О, той лїнивий хлопище потребує цїлого тиждня на то.

— Але ви дїдуню такі побожні, то чому не запряжете драбинастого воза і не поїдете до церкви, як хлопи їздять.

— Або я дурний душу з себе витрясати?

— Але будете мати відтак добрий апетит і заслужите ся перед Богом, як що перетерпите для него....

— Не плети дурниць — відповів дїд гнївно.

Стало на тім, що ми слїдуючої неділї остали дома і я мав нову тему до моїх сумних стишків.

Але провидїнє хотїло инакше. В суботу коло полудня вигнав наш старий пастух Михайло наші чотири воли пасти на конюшині.

Ми як раз сидїли при обідї, коли вертаючі з поля робітники дали нам знати, що наші чотири воли об'їли ся конюшини і їх зіґнало як гору.

Тож то було страху. Бо то могло зле скінчити ся. Ніхто не покутує так тяжко за лакомство як віл.

Коли чоловік часом аж по лїтах платить за него, то бідний віл мусить зараз увірити, що лакомство погана річ.

Тому ми всї позривали ся від стола і побігли на луку. Дїд кляв на чім сьвіт стоїть, але ішов поволи позаду, але отець з банькою нафти побіг наперед чим скорше, а я за ним.

Але ми ще не добігли до сїножати сусїда, коли Михайло, женучи перед собою одного одинокого вола Бімба, наблизив ся до нас сумний, з повислою головою. Але як той віл виглядав! Сопів як ковальский міх, єго писок був цїлком запінений, а боки, хоч вже значно спаслиси, виглядали все ще як надуті міхурі.

— А де другі три? — крикнув мій отець зі страхом, коли ми прийшли близше. Михайло не міг нічого відповісти, лиш опустив руки, як плачуча верба галузє.

— Та говориж — крикнув отець люто.

— Ого, вже по них — сказав вкінци Михайло, хлипаючи. — Лиш нас двох лишило ся.

Отець був цїлком прибитий і ганьбив кілько міг погибші зьвірята.

— Проклята худобина, жеруни! Зробили то як раз тоді, коли я конче потребую гроший.

Але що був оптимістом, то старав ся у всїм винайти добру сторону — а хто так робить, знайде єї.

— Видиш, Бімбо, вірний Бімбо, ти один

Соим краєвий.

На вечірнім засіданю дня 23 марта розпочала ся дебата буджетова. Комісия буджетова предложила внесеня: Сойм зволить ухвалити: На 1899 рік установляє ся видатки фонду краєвого в сумі 9,677.306 зр. а доходи фонду в сумі 3,030.902 зр. — На покрите недобору будуть побирати ся додатки до безпосередних податків державних, а то: 1) додаток до податку ґрунтового, домово-чиншевого, домово-клясового і до 5 проц. податку від домів вільних у висоті 60 кр. від кождого золотого, в цілій приписаній належитости тих податків; 2) додаток до державних безпосередних податків особистих, з виімкою особисто-доходового податку у висоті 66 кр. від кождого золотого. В західній Галичині 49, взглядно 55 кр. від кождого золотого.

На слідуючім засіданю, дня 24 марта, позволено раді повітовій в Дрогобичи побирати мито від мосту на дорозі Губичі Борислав Східниця. — Внесене краківского епіскопа залагоджено в той спосіб, що учителям релігії признано платню що найменше 600 зр. річно. — В справі банку краєвого ухвалено, що фонд краєвий ґарантує за виплату вкладок щадничих в банку краєвім аж до 6 мілїонів. Дальше ухвалено, що найменша вкладка може бути 5 зр., що загальна сума вкладок не може перевисшати 6 мілїонів, і що загальна сума асиґнат касових не може переходити суми 2 мілїонів.

В дальшій загальній дебатї буджетовій забирали голос між иншими пос. Барвіньский, ґр. Андр. Потоцкий, а на вечірнім засіданю пос. Вахнянин і справоздавець пос. Білиньский. В специяльній дебатї ухвалено: Кошти репрезентациї краю: 107.656 зр.; — кошти заряду 335.494 зр.; — кошти лїченя 995.000 зр.; — кошти щїпленя 77.000 зр.; — видатки санітарні 40.200 зр.; — заведеня добродійні 26.527 зр. — При рубрицї VII. „Образоване і просьвіта“ зажадав пос. Цїлецкий, щоби вичеркнути позицию 3000 зр. для товариства „Просьвіта“ длятого, що „Просьвіта“ видала якусь книжочку о знесеню панщини. Ся справа викликала довшу дебату, в котрій пос. Вахнянин, Небиловець, Мерунович і член Видїлу краєвого Верещиньский боронили позициї. Дискусия не закінчила ся того самого засіданя, але вела ся ще на слїдуючім засіданю, на котрім промавляв ще пос. Окуневский. Остаточно пос. Цїлецкий відступив від свого внесеня і ту позицию ухвалено.

Так само ухвалено в тій рубрицї позициї: Видатки на платню і ремунерациї за науку релїгії 3,400.000 зр.; — ремунерациї і запомоги 56.100 зр.; кошти подорожи 5000 зр.; — запомоги на будову шкіл 100.000 зр.; — на конференциї окружні 35.505 зр.; стипендиї 100.000 зр. і т. д. разом 3,913.668 зр.

Новинки.

Львів дня 31-го марта 1899.

— Перенесеня. П. Намістник перенїс повітового лїкаря дра Кал. Крижановского з Підгаєць до Львова, а асистентів санїтарних дра Казим. Мосора з Тернополя до Підгаєць і дра Ів. Косиньского з Тарнова до Стрижова.

— Іспити кваліфікацийні учителів народних шкіл. В лютім с. р. складало в Галичинї іспит до шкіл народних 109 мужчин, 141 женщин, разом 250, з тих зложило 93 мужчин, 133 женщин, разом 226. Репробовано отже 16 мужчин, 8 женщин, разом 24. В тім самім речинци складало іспит до шкіл видїлових 29 мужчин, 46 женщин, разом 75, патент одержало 28 мужчин, 43 женщин, разом 71, репробовано отже 1 мужчину, 3 женщини, разом 4.

— Рух поїздів на шляхах Коломия-Слобода рунгурска і Надвірняньске передмістє-Щепарівцї-Княждвір привернено з днем 28. марця с. р. — Також хвилево здержаний рух поїздів на зелїзници льокальній Борки великі-Грималів привернений з днем 29. марця.

— З руского народного театру. Дирекция театру оповіщує: В оголошенім репертуарі штук, маючих грати ся в Станиславові, зайшла така зміна, що в понедїлок 3-го н. ст. цьвітня замість штуки „Бідне дівча“ відограєсь — по причині маючого відбути ся віча в Станиславові — „Учитель“ Франка і „Апотеоза“ Б. Лепкого.

— Надзвичайні загальні збори товариства „Руска Бесїда“ у Львові відбудуть ся в четвер 13-го н. ст. цьвітня с. р. о годинї 6-ій вечером в комнатах товариства з слїдуючим порядком дневним: 1) справа аренди руско-народного театру; 2) справа заснованя драматичного товариства; 3) доповняючий вибір видїлу і 4) внесеня членів.

— З Золочівщини пишуть: В Сирну суботу в селї Чижові відограли тамошні селяни аматорске представлене „Арендаря“ в домі господаря Литвина. На представлене прибуло много народу із сусїдних сїл, а також загостив о. Петровский з Рикова. Около устроєня сего представленя потрудили ся найбільше молодець Николай Іванцїв і начальник громади п. Кривуцкий. По представленю актори деклямували, а найбільша утїха для селян була, коли пятилїтна дівчинка одного господаря виголосила деклямацию дуже красну. Гостї дивували ся, що селяни-актори самі, без проводу інтелїґенциї, так красно вивчили ся. Чижівскі селяни набрали охоти, взявши собі примір від села Рикова, де на Богоявленіє відбуло ся під проводом панни Софії Мироновичівної представлене „Пещеної дитини“, а селяни відограли дуже красно.

— Срібний хрест братский висоти пів метра з рускою написию на підставі найдено оногди по полудни в однім домі під сходами при улици Пильникарскій у Львові. Той хрест жертвував якийсь Павло Пріма в 1851 роцї, але не знати до якої церкви. Можна здогадувати ся, що хрест походить з обікражи церкви і що підкинув его якийсь злодій.

— З еміґрацийного руху. В Кракові придержано на зелїзничім двірци пятьох селян з Пилипковець, борщівского повіта, котрі хотїли виїхати до Америки, а були обовязані до войскової службы.

— Вибух спірітусу. В мешканю православного сотрудника о. Мих. Сірбуля в Сучаві, гріто перед кількома днями 6 лїтрів спірітусу на поич. В наслідок неосторожности займив ся спірітус і експльодував з такою силою, що в хатї вилетїли всї вікна з рамами, а стїни дому попукали. О. Сірбуля і его жінка дізнали тяжких попарень на лици і руках.

— Смерть в огни. Дня 23-го марта вибух пожар в хатї Берля Драсіновера у Фратівцях на Буковинї і ширив ся так скоро, що жінка Берля

не дав ся і лишив ся нам. Як ти гадаєш, Михайло, правда, Бімбо останесь нам?

Михайло плакав як дитина, він нїчого не гадав, лиш повтаряв слова:

— Убийте мене, ласкавий пане, убийте мене!

— Або я дурний давати себе замикати задля тебе? Що стало ся, не відтанесь. Але Бімбо остане?

Михайло крізь сльози кинув оком на вола.

— Бімбо буде жити.

Тим отець незвичайно утїшив ся, тер і плескав вола по боках і налив єму трохи нафти до писка. Відтак пішли ми спокійно на пасовиско, де жертви лакомства, обступлені громадкою людий, лежали порозтягані на земли. Всї робітники з поля поприбігали, а навіть занятий при поблизькій цегольни циган Бабай явив ся з своїми дітьми.

Але по моїм вітци не було вже видко нїякої журби. Спокійно видавав прикази, що треба робити. Шкіра мала піти до гарбаря — з неї будуть знамениті чоботи. З мяса лїпше мало ся продати по половині цїни, гірше міг собі дармо взяти Бабай. То викликало величезну радість між циганчатами, они скакали і танцювали, так що отець знов розвеселив ся і сьміючи ся вертав назад до дому.

Коли ми здалека побачили діда, що лише що сходив з першого горбка, крикнув до него отець майже вже весело:

— Бімбо нам лишив ся, тату!

Здавало ся, що наша родина не мала нїколи иншого бажаня, як коби лиш задержати Бімба.

По дорозї обговорювано грошеву справу. Воли треба було доконче купити, але звідки взяти гроший? Треба попросити Йосифа Ґаля з Кріжноза, сказав дід.

— Правда, той має досить гроша. Лиш коби не зажадав надто великого проценту. Завтраж недїля, тату, ви могли би позичити малого візка у сьвященика і переїхати до Кріжноз.

Дід притакнув головою, а в менї аж серце скакало, що побачу Пірошку.

III.

Мельони панї пасторової.

І так стало ся. На другий день сидїли ми як кождої недїлї на своїх звичайних місцях в церкви:

Ще нїколи орґани не грали так красно як нинї і ще нїколи не співав Праковскій так звучно і з чувством. Єго голос відбивав ся майже торжественно від високого склепіня, на котрім було намальоване одно одиноке око, що всьо видить, всьо чує і всьо знає — око Бога.

Але хоч би мене дід уважав не знати за якого поганина, як би о тім знав: то таки тепер обходила мене виключно инша пара очий — а то ясні очи Пірошки, що глядїли то сумовито, то приманюючо і палко і як я дрожачи від радости замітив заєдно шукали моїх очий.

Моє серце дико било ся і я був би своє щастє голосно виспівав. Тепер було ясно, що она мене любила.

У мнї обудила ся охота виговорити ся; лиш нещастна любов мовчалива. Я не міг довше здержати ся, так як не можна придавити в собі спраги і мусів за всяку цїну говорити.

— Діду, правда, ви знаєте тут кождого?

— Знаю, дитинко.

— Чи та панї в чорній шовковій сукни, то панї Ґаль?

— Нї, то Круді; панї Ґаль має сиву сукню і сидить в другій лавцї.

— А хто сидить коло неї?

Мій голос був притишений, мов би я що злого задумував.

— То еї дочка Пірошка.

— Красна дївчина — сказав я цїлком байдужно.

— Красна і еї скриня щось варта.

— Чи они богаті?

— Єї отець добре дер хлопів. Єго варталоби вже давно повісити, то я бодай би не був примушений тепер іти до него.

— Ви там підете? — спитав я живо.

— Піду, піду, але не говори так богато.

— Возьмете мене з собою.

— Як хочеш.

— Добре.

— Ах, ті хлопцї! Тебе вже тягне там дївчина?

— Але діду — боронивсь я — як можете щось такого погадати.

— Ну, ну, добре.... учи ся ти лиш латини і греки. Правда за моїх часів....

— Що, діду?

— Були красні дївчата.

— Але все не красші від Пірошки.

— Ага, непотрібе, зрадив ся? Але тепер тихо, вже пастор дивить ся сюди; нї слова більше.

В часї проповіди, котру пастор, як всї тодїшні лютерскі духовні, виголосив по словацки, чого ніхто не розуміли, дивив ся я знов на Пірошку. Она бавила ся розсїяно молитвеником, і нараз витягнула з поміж карток кусник білого паперу. Я здалека пізнав, що він був записаний. Хвильку дивила ся поважно на него, відтак почала его обертати на всї боки, зложила в четверо і сховала до кишенї.

Коли проповідь скінчила ся і орґани почали на ново грати, повставали панни, позабирали книжки, понатягали рукавицї і вийшли поволи з мамами з церкви.

Пірошка ішла з материю попри лавки. Нараз обернула ся і погляд еї палких очий

і двоє дітий не вспіли вже утечи з хати і всі троє найшли смерть в полуміни.

— Погана весна. Не лише ми маємо зиму, хоч після календаря має бути весна, також в цілій прочій Европі від кількох днів лютять ся бурі і сніжні мегелиці, яких не було підчас сегорічної зими. Сими днями засипали сніги цілу Угорщину і наробили богато шкоди в садовині, в Парижи кілька днів лежала груба верства снігу. З Антверпії в Бельгії доносять, що на мори лютять ся страшні бурі. Від кількох тижднів в однім лиш порті антверпскім дожидають вісїм кораблів, котрі вишли з Америки а доси їх ще нема і не знати, що з ними стало ся. Сими днями приплив до Антверпії німецкий пароход „Арраґонія“. Корабель так сильно ушкоджений, що виглядає немов би на нім лютив ся пожар. Навіть стіни корабля, вкриті грубими на цаль бляхами зелізними, повигинані. По дорозі стрітила „Арраґонія“ останки анґлійского парохода „Ґаллїна“. На розбитім кораблі щось рушало ся, тому залога „Арраґонії“ пробовала порозуміти ся розмовою, однако на сиґнали ніхто не відповідав. Керманич пустив ся тоді в човні до „Ґаллїни“ і застав корабель цілком пустий; були на нім лиш два виголоднілі пси. До машту була привязана фляшка, в котрій залога „Ґаллїни“ лишила списаний протокол, що мусїла покинути корабель, бо буря сильно єго ушкодила і затопила средства поживи. Імовірно ціла залога, що пустила ся була на море в човнах, потонула. „Арраґонія“ забрала оба пси на свій поклад, а „Ґаллїну“ затопила, аби в ночи не розбив ся о неї який корабель.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 31 марта. Міністер фінансів др. Кайцль виїхав до Дальматиї. Чутка, мов би др. Кайцль виїхав до Праги, щоби там порозуміти ся з Німцями і Чехами есть зовсім безосновна.

Відень 31 марта. W. Ztg. оголошує розпоряджене міністра справедливости в порозуміню з міністром фінансів, управильняюче додаткові побори службові возьних судових у Відни, Празї, Львові, Ґрацу, Берні і Триєсті.

Льондон 31 марта. Бюро Райтера доносить, з Апії (на островах Самоа) що на жадане анґлійского адмірала Канце Матаафа вернув з своїми людьми в глубину острова, але коли коли відтак німецкий консуль видав контрпроклямацию Матаафа вернув знову до Мулїяну, де казав ставити барикади. Тогди Анґлїйці і Американці вислали до Матаафа ультіматум, в котрім загрозили бомбардованем, котре дійстно розпочало ся дня 15 марта і знищило кілька сіл.

Берлин 31 марта. Урядово доносять з Апії під датою 20: Бомбардоване тревае дальше. Внаслідок розпорядженя войскового всі білі уступили ся з своїх помешкань. Проводирі партиї Тану, котрих вигнано на инші острови, вернули до Утолю.

Париж 31 марта. На вчерашній раді кабінетовій заявив міністер війни Фрейсіне, що проба з телєґрафом без дроту межи Бульон а Довер удала ся добре і буде ще дальше відбувати ся.

Переписка зі всїми і для всїх.

М. В. в Олексинцях п. Більче зол.: Розуміємо Ваш клопіт і на Ваші деякі справедливі замітки вповні годимо ся, але не можемо дати иншої ради, лиш таку, а маємо надію, що она поможе: Сойм поручив тепер Виділови краєвому, щоби він в порозуміню з банком краєвим старав ся прискорити ліквідацию банку рустикального. Отже зробіть так: подайте просьбу до Виділу краєвого, щоби він вплинув на то, аби Вам Ваші гроші звернено. В просьбі скажіть, що дотичні гроші були зложені в депозит до того банку за порадою старости. Віднесіть ся також листовно до члена Виділу краєвого, др. Дамяна Савчака, і просіть, щоби він був так добрий підперти ту справу у Виділі краєвім. Просьбу вишліть може на єго руки. Ми маємо повну надію, що Виділ краєвий вплине на то, щоби ся справа була борзо і по справедливости залагоджена. З депонованих гроший не повинна би Ваша громада нічого стратити. — **Т. М. коваль в Гошові.:** Скоро буде оголошений конкурс, дамо Вам зараз знати на сім місци, або ще ліпше, подайте нам повне своє імя і назвиско, а ми повідомимо Вас картою. — **Скрип. в Козяр.:** Хату можна би ставити і з нетесаного, лупаного каміня, але то, бачите, робота, котра вимагає і богато труду і часу і зручного робітника, отже не оплатить ся, а остаточно того рода будівля не може бути трівка, бо преці камінь на камени не спочиває цілою своєю площею так, як н. пр. цегла на цеглі або тесовий камінь на камени. У нас ставлять в декотрих сторонах того рода хати, але їх не уважає ся за муровані, лиш звичайні ліпянки, бо такі хати могла би корова рогами перевернути. А знов тесовий камінь за дорогий на звичайну хату; з такого каменя роблять лиш монументальні будівлі, н. пр. церкви, замки і т. п. Де есть подостатком дешевого каменя, хоч не конче придатного до будови, там можна би єго по части мішати з цеглою; але се може очевидно лиш будівничий рішити. Що же до хат убиваних просто з глини у формах, то вже о тім шкода і бесїди. Що до тинку, то річ така, що хоч би й який був тинк, то він остаточно по часї буде відпадати і хати все треба направляти; розходить ся лиш о то, щоби єго о скілько можна зробити як найдовше тревалим, а до того служить іменно той спосіб, який ми подали. — **Внук Чагарина.:** 1) Трохи дивно питаєте: чи варто ходити до Академії торговельної у Відни? Як би не варто, то ніхто би до неї не ходив і єї би не було. Може Ви хотіли спитати, чи специяльно для Вас варто? — Ну, то вже хиба Ви самі могли би то знати. Академія торговельна дуже добра для тих, що хотять стати купцями, мають охоту до купецтва і вийшли з купецтва. Вигляди по укінченю тої академії такі, як взагалі у кождого хто вивчив ся купецтва: купецкий фах. Коли має капітал, може отворити собі великий склеп або фабрику, а коли ні, то мусить ставати на службу до другого купця або фабриканта і дорабляти ся. Лиш укінчені академіки можуть скорше і ліпшу знайти службу, бо знають більше. Однакож в перших роках мають они мало практики і длятого мусять вдоволити ся низшими становищами. Хто однакож пішов би до академії торговельної, коби там давали стипендию, а по укінченю єї, коби знов дали другу стипендию, або бодай добру посаду, де би чоловік убрав ся в циліндер і рукавички, закурив циґаро і з паличкою в руці ходив собі до канцелярії — той не має що там робити. До тої академії і на права можна би рівночасно ходити. Але звичайно буває так, що хто хоче двох заяців відразу зловити, не зловить анї одного. — 2) Чи докторови прав було би тяжко знайти собі яке удержане у великім місті? — Се річ дуже взглядна. Сам титул доктора ще не поможе нічого. Один і не доктор може знайти собі дуже легко, а другий навіть Dr. U. J. мусить бідувати. Правник взагалі може у великім місті знайти собі роботу лиш у адвокатів та в судах, або при институциях, котрі потребують правників. — (Дальші відповіди пізнійше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

упав на мене та немов говорив: „Ходи за мною!“

То завернуло мені цілком голову і не ждучи аж дід замкне книжку, сховає очиці і зажиє табаки, вибіг я скоро з лавки і пустив ся за Пірошкою.

— А тобі що стало ся? — бурмотів дід. — Чи тебе хто жене?

Але що мене то обходило! Якийсь внутрішний голос, невисказане чувство, говорило мені, що Пірошка собі гадала: „Ходи за мною, ти одинока, вічна любови мого серця“.

І я пішов за нею як сліпа муха і втягав в себе запах з єї волося. Лиш ще раз обернула ся, але гляділа дальше назад, понад моєю головою, немов би мене цілком не виділа. Хитра!

Зробила ся глота, бо кождий хотів чим скорше вийти, внаслідок того мусіли ми раз чи два рази задержати ся, так що оставші ся наспіли за нами. Глухий Праковский розпихав селян на право і на ліво.

— Чого ви все стоїте? Я вас тут научу. Не видите хто іде? Офіцир королівский. Зробіть місце мому синови, поручникови!

На дворі розійшов ся нарід на всі сторони. Хороший домок Ґаля, оброслий диким виноградом лежав по другім боці річки, що ділила село Кріжнов на дві части. Але що головна кладка лежала аж на кінци села і помимо малої води в ріці була все заболочена, то пастор позваляв знатнійшим родинам переходити в неділю через свій огород, звідки вів хороший, помальований місток на другий бік ріки.

Тому й нині всі пішли тою дорогою, а Ґалі разом з иншими. Я пішов в малім віддаленю уважаючи, коли буду міг поговорити з моєю любкою, бо був пересьвідчений, що она щось вигадала для мене і що вскорі мусить щось стати ся. Може остане позаду і кивне на мене.

Жінки живо розмавляючи дійшли аж до корчів аґресту і винничок. Всі говорили нараз, часом сьміяли ся і як здаєть ся когось добре обмавляли. То була якась сумішка крику, з котрого долітали до моїх уший слова: „Червоний кафтаник, синїй кафтаник, жовтий кафтаник“.

При прехороших цьвітах овочевих дерев задержали ся, бо пан пастор був славний садівник і мав найліпші роди грушок в цілій околици. Відтак звернули в бік, аби поглянути на мельони пані пасторової, бо она певне їх спитає:

— Чи ви бачили мої мельони? Правда, як виросли, а які то знамениті роди, особливо Юлія і Юрий.

Пані пасторова не маючи дітий називала свої улюблені овочі, мельони, людскими іменами і доглядала і плекала їх, як рідні діти.

Між тим як старші пані оглядали мельони з одного кінця грядки, перейшла Пірошка в другий конець бороздою, похилила ся низько над грядкою, немов би хотіла добре придивити ся цьвітам і стоячи позаду матери і других пань витягнула осторожно малу карточку з кишені і вложила єї в золотаво-жовтий цьвіт мельона. Відтак оглянула ся, чи ніхто єї не бачив і випрямила ся та прилучила ся до других пань. Я бачив і знав всьо. Она писала до мене! Отже мене не обмануло причуте. Я мало не одурів з радости. Притиснув руку до серця, аби переходячі не чули, як оно бє ся. Ще ніколи сонце так красно не сьвітило, всьо було веселе, всьо сьміяло ся і співало, навіть цьвіт мельона, здавало ся, дзвонить.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).